

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 29/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. januára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Jančim, Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Jančí, s. r. o., Dončova 1451/21, Ružomberok, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 49 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1 T 75/2011 z 10. júna 2013, rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 9/2014 z 25. marca 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tdo 31/2014 z 27. novembra 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. apríla 2015 faxom doručená a 23. apríla 2015 doplnená predložením originálu sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 49 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 75/2011 z 10. júna 2013, rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 To 9/2014 z 25. marca 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tdo 31/2014 z 27. novembra 2014.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 75/2011 z 10. júna 2013 uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby cenných papierov a peňazí podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona na tam uvedenom skutkovom základe. Za to mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

3. Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 1 To 9/2014 z 25. marca 2014 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d) a e) a ods. 3 Trestného poriadku napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a rozhodujúc podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sťažovateľa sám odsúdil podľa § 270 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. j) a § 39 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov a 6 mesiacov, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

4. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu sťažovateľ podal dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Tdo 31/2014 z 27. novembra 2014 odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, keďže je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

5. V sťažnosti podanej ústavnému súdu sťažovateľ namieta porušenie práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie v dôsledku nevysporiadania sa najvyššieho súdu s jeho obhajobnými námietkami, ako aj v dôsledku svojvoľnej aplikácie jednoduchého práva konajúcimi súdmi, pričom v odôvodnení sťažnosti uvádza:

„Obhajoba má za to, že konanie opísané v skutku č. 1. a 2. kladené za vinu aj obž. ██████████, nie je spôsobilé byť posúdené ako trestné v zmysle § 270 ods. 2 TZ z pohľadu osoby obž. ██████████. Trestným v zmysle uvedeného ustanovenia je len konanie, ktoré je charakterizované daním falošných peňazí ako pravých. Inak povedané, tento trestný čin pácha ten, kto falošné peniaze používa a dáva ich do obehu. V skutku č. 1. a 2. sa vždy len jedna osoba dopustila tohto konania, pričom išlo o osobu, ktorá pristúpila k pokladni na železničnej stanici v ██████████, či v ██████████, a platila falošnou bankovkou vedomá si tejto okolnosti. Iba táto osoba dala falošnú bankovku ako pravú. O spolupáchateľove by sme mohli hovoriť len vtedy, ak by takúto bankovku odovzdávali naraz dve osoby, čo sa ale ani v jednom zo súdených skutkov nestalo.

... Až do momentu predloženia falošnej bankovky pri pokladni, nebol páchaný trestný čin podľa ods. 2, ale nanajvýš podľa ods. 1, a ten mohol spočívať len v prechovávaní falošnej bankovky. K tomu nebolo potrebné žiadna pomoc alebo spolupáchateľstvo.

... Z týchto dôvodov bolo na daný prípad nesprávne aplikované ustanovenie § 20 TZ súdmi oboch stupňov a aj súdom dovolacím. Výklad tohto ustanovenia a aj ustanovenia § 270 ods. 2 TZ, ktoré v poslednej alternatíve (dá ako pravé) jednoznačne vymedzuje špeciálny subjekt, kritériá ktorého nie sú aplikovateľné na osobu obž. ██████████, zo strany konajúcich súdov bol nesprávny, takpovediac rozširujúci prvky trestnoprávnej zodpovednosti nad rámec zákonom určenej normy.“

6. Sťažovateľ v sťažnosti namieta aj nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 34 ods. 4 a 5 písm. a) Trestného zákona a čl. 49 ods. 3 charty, pričom tvrdí, že «trest ukladaný

obžalovanému nie je možné označiť za spravodlivý a ani primeraný ale doslova za trest krutý, keď následky trestného činu premietajúce sa do „škody v sume cca 66 eur (2 x 1.000, Sk)“ má mať za následok uloženie niekoľkoročného nepodmienečného trestu odňatia slobody.».

7. Sťažovateľ ďalej uvádza, že v namietanom trestnom konaní bolo zasiahnuté aj do jeho práva na obhajobu tým, že konajúce súdy nerešpektovali zásadu *in dubio pro reo* pri hodnotení dôkaznej situácie, a navyše ich rozhodnutia o vine sa opierajú o dôkazy, ktoré boli vykonané v prípravnom konaní popierajúc zásadu kontradiktórnosti konania. Podľa sťažovateľa „Vo vzťahu k oprávneniu súdu čítať predchádzajúce výpovede sv. Hamerského je treba uviesť, že tieto neboli vykonané v súlade so zásadou rešpektovania práva na obhajobu, pričom obžalovaný nebol riadne a včas upovedomený o čase a termíne týchto úkonov trestného konania zo strany vyšetrovateľa. Preto neboli naplnené podmienky na čítanie predchádzajúcich výpovedi tohto svedka... Nakoľko zákon nedovoľuje predvolávať na výsluchu svedkov telefonicky, potom takýto úkon vyšetrovateľa je nezákonný.

... Ak konajúce súdy prijali závery iné na základe vykonania dôkazov, ktoré vykonané byť nemali, resp. na základe dôkazov ktoré nezodpovedajú verejnosti a ústnosti vedenia hlavného pojednávania, potom zasiahli do práva obžalovaného na obhajobu.“.

8. Sťažovateľ preto navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo ods. [REDAKOVANÉ] podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo podľa článku 6 ods. 1, ods. 3 písm. a), b), c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na primeraný trest v zmysle čl. 49 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1T/75/2011 zo dňa 10. 6. 2013, Uznesením Krajského súdu Žilina sp. zn. 1 To/9/2014-702 zo dňa 25. 3. 2014 a Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Tdo 31/2014 zo dňa 27. 11. 2014, porušené bolo.

2. Zrušuje sa Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp, zn. 1T/75/2011 zo dňa 10. 6. 2013, Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 1To/9/2014-702 zo dňa 25. 3. 2014 a Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Tdo 31/2014 zo dňa

27. 11. 2014, a vec sa vracia Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, aby v nej znovu konal a rozhodol.

3. Ods. [REDAKOVANÉ] sa prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody, nariadenom na základe Rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1T/75/2011 zo dňa 10. 6. 2013 a Uznesenia Krajského súdu Žilina sp. zn. 1To/9/2014-702 zo dňa 25.3. 2014, na slobodu.“

II.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom

zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

12. V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

13. Zo zapožičaného spisu okresného súdu sp. zn. 1 T 75/2011 ústavný súd zistil, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tdo 31/2014 z 27. novembra 2014, ktorým bolo rozhodnuté o dovolaní sťažovateľa, bolo doručené sťažovateľovi 9. februára 2015 a jeho obhajcovi 23. februára 2015. V tejto súvislosti však ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v rámci ktorej vyslovil, že pri právoplatnom rozhodnutí podľa Trestného poriadku, ktoré sa sťažovateľovi v odpise doručuje a ktorým mali byť porušené jeho základné práva alebo slobody, je pre začiatok plynutia lehoty dvoch mesiacov podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodujúce doručenie odpisu tohto rozhodnutia sťažovateľovi, avšak nie jeho právnomu zástupcovi (napr. III. ÚS 90/03, III. ÚS 188/03, III. ÚS 81/06).

14. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojich práv označenými rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu v jeho trestnej veci a ktorá bola faxom doručená ústavnému súde 22. apríla 2015, bola podaná už po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde od kvalifikovanej

právnej skutočnosti, ktorou je doručenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu sťažovateľovi.

15. Keďže zmeškanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odpustiť, ústavný súd na základe uvedeného sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

16. Z dôvodov procesnej ekonómie upustil ústavný súd od výzvy adresovanej právnomu zástupcovi sťažovateľa na odstránenie nedostatkov náležitostí predpísaných zákonom spočívajúcich v nepredložení splnomocnenia pre advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, pretože ani prípadné odstránenie tohto nedostatku by za žiadnych okolností nemohlo viesť k inému rozhodnutiu o tejto sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. januára 2016